

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermanni Conringii De Pace Civili Inter Imperii Ordines
Religione Dissidentes Perpetuo Conservanda Libri Duo**

Conring, Hermann

Francofurti ; Lipsiae ; Wittebergae, 1680

Fabii Chisii Episcopi Neritonensis & Nuncii Pontificii Protestationes
Adversus Pacem Osnabrugae & Monasterii conclusam

urn:nbn:de:hbz:466:1-9585

Observandum, in exemplaribus ante publicationem passim circumlatis fieri Bullam hisce verbis: die XXVI Novembr. M DC XLIX. Pontificatus nostri Anno quinto.

FABII CHISII
Episcopi Neritonensis & Nuncii
Pontificii
PROTESTATIONES
Adversus PACEM Osnabrugæ &
Monasterii conclusam.

Ego Fabius, Dei & S. Sedis gratia Episcopus Neritonen-
 sis ac Nuncius Apostolicus, omnibus & singulis
 tuorum interest, veritatis documentum ac salutem
 in Domino sempiternam. Quamvis extraordinarii
 muneris mei, ab Apostolica Sede mihi commissi, cura, eam
 solum, de qua Monasterii inter Catholicos agitur, Pacem con-
 cernat; extraordinariæ tamen Legationis officio mihi pariter
 ab eadem Sede Apostolica injuncto, attendere debeo, & cave-
 re, ne etiam alibi, ac præsertim intra ejusdem Legationis limi-
 tes, Dei Ecclesia atque Apostolica Sedes, in suis Bonis, Juribus,
 Immunitatibus, Privilegiis, & quod caput est, in divi no cultu
 ac salute animarum, detrimentum accipiat. Quapropter eos
 Principum ac Statuum Catholicorum Legatos Osnabrugii
 cum A catholicis Pacem tractantes, requirere, admonere, hor-
 rari, obtestari, non desistebam coram, antequam se eò confer-
 rent, tum literis postmodum aliisque adhortationibus, ut ubi-
 que & in omnibus, Catholicæ Religioni, animarum saluti, A-
 postolicæ Sedi, ejusque dignitati & immunitati, consulerent,
 ac Dei potius protectione causæque bonitate magis quam Po-
 liticis rationibus confisi, nihil prorsus à dictis regulis divino
 humanoque jure præscriptis alienum admitterent; si quid vero
 in contrarium ab eorum nonnullis fieret, non tantum omnem
 consensum, favorem, conniventiam, per me denegari, sed pa-
 lam etiam contradici atque acriter repugnari. Quemadmo-
 dum si quid contra attentatum fuisse accepi, obstiti, & omni
 studio, quantum in me fuit, impedire, corrigere, & in melius
 reformare conatus sum.

Cum verò his non obstantibus, in dicta Urbe Osnabru-
 gen-
 si, de pluribus Pacis articulis seu conditionibus inter quosdam
 Legatos conventum fuisse dicatur, post Christianissimi Regis
 Galliarum ac aliquot Statuum Imperii Legatorum ad hanc Ur-
 bem adventum, quæ Dei honori, Ecclesiæ, saluti animarum,
 atque Apostolicæ Sedi, grave damnum ac præjudicium creent,

Bbb

id

PROTESTATIONES

id quod reliquum mihi est facio, omnibusque ejusmodi Articulis & singulis, ac si de verbo ad verbum hic forent expressi, nomine S Sedis Apostolicæ ac S. Patris nostri Domini Innocentii divina providentia Papæ Decimi, apertè ac palàm per patens hoc Testimonium repugno, resisto & contradico, atque omni meliori modo, via, causa, & forma, quibus pro officii mei ratione teneor ac possum, protestor, eos esse irritos, nullos, iniquos, ac per non habentes potestatem temere contractos, atque pro talibus ab omnibus habendos.

In quorum fidem & perpetuam memoriam idem Testimonium manu mea subscriptum, ac majori Sigillo munitum volui.

Datum Monasterii Westphalorum in Aula Residentiæ nostræ apud Minoritas, die 14, Octobris Anno 1648.

L. S.

*Fabius, Episcopus Neritonensis Nuncius
Apostolicus.*

Ego

EGo Fabius, Dei & sacrae Sedis gratia Episcopus Netitonen-
 sis ac Nuncius Apostolicus, omnibus & singulis chi-
 rographo hoc notum atque testatum facio, me tum ius-
 su Pontificis ac muneris mihi demandati intuitu, tum
 propriae Deo dante voluntatis propensione, in Tractata Pacis
 generalis inter Christianos Principes hac in Civitate sancien-
 dae, nihil unquam praetermississe eorum, quae ad illam concili-
 andam iusteque ac firmiter stabiliendam, conducere in Domi-
 no visa sunt. Quoniam vero ex Evangelia doctrina haec iusti-
 tiae regula est, ut, *qua sunt Caesari reddantur Caesari, & qua sunt
 Dei Deo*: (caeteris quae suorum sunt Principum satagentibus) ea mihi praecipue cura atque sollicitudo incubuit, ne, quae
 Dei, quae Christi, quae Catholicae Religionis atque Ecclesiae
 sunt, ob ullam hominum cupiditatem vel metum, quidquam
 damni aut detrimenti acciperent, sed starent instar firmissimae
 petrae, adversus quam infernales portas nunquam praevalituras
 Dominus noster sua nobis promissione sancivit. Id denique tota
 animi corporisque contentione haecenus egi, ut haud aliis Pactis
 mortalium Principum arma quiescerent, quam, quae Deum Opt. Max.
 ad graviora contra nos bella suscitanda, non irritarent. Quamobrem
 si quando inter agendum cum Catholicorum Principum Ministris
 proponi aliqua, five indicari, aut involvi audio, quae directe aut
 indirecte Catholicae Religionis conservationi, dignitati, immunitati,
 propagationi, & incremento, vel in minimo adversarentur, non
 tantum omnem consensum, favorem, patientiam, conniventiam
 denegavi; sed palam obstiti, aperte acriterque repugnavi, & omni
 studio, quantum in me fuit, impedire, corrigere, & in melius reformare
 conatus sum. Huc nempe spectabat solennis Protestatio per me saepius
 interposita: quod, si quae in Punctis five Articulis ibidem
 propositis aut proponendis essent aut continerentur, quae salvo
 honore & jure Ecclesiae Ro-

manæ, ac cum integra Religionis Catholicæ dignitate ac Pietate, ad animos Christianorum Principum inter se componendos facerent, seu facere videntur, ea impugnare aut impedire nullatenus intenderem; si quæ verò quoquo modo facerent, aut facere possent, contra Romanam Ecclesiam & sanctam Religionem, eiqve aliquod præjudicium adferrent, illa extreme rejicerem, detestarer, damnarem, & pro invalidis nullis iniquis ac per non habentes potestatem attentatis, haberem ac declararem. Quam Protestationem præmissam, in quolibet actu vel conventu coràm me facto vel faciendo repetitam, omniumqve Tractatum initio, medio, fine, ac toties quoties oportuisset, replicatam haberi volui, intendi, edixiqve, omnibus melioribus modo, via, jure, causa, & forma, quibus pro officij mei ratione & poteram & debebam. Quod Principum ac Statuum Catholicorum Ministri, cum quibus tantùm egi, sive coràm sive per literas, ac Serenissimæ Reipublicæ Venetæ Orator Aloysius Contarenus Eqves, qui plerumqve interfuit, testari possunt: ac latius ac specialius, si opus fuerit, loco & tempore congruis & opportunis, declarabitur. Insuper, ne contra Protestationes præmissas, ac subinde compluribus insinuatæ, vel sola mea præsentia postremis hisce Tractatibus ac Pacis conclusioni aliquid roboris aut assensus adjicere videretur; clara rursus & per se nota veritas est, quod subdlexerim me aliquoties, ac ejusdem Pacis subscriptioni noluerim interesse; inaudiens ac dolens, in plurimis ac gravissimis monentis eam Catholicæ Religionis fore damnosam.

Ideoque prioribus Protestationibus meis, modo iterum via ac jure quàm optimis, reproductis, de præsentis fortius in hære me profiteor, omnem etiam pulvisculum de pedibus excutiens, qui commune quidquam habere possit vel cum minimo præjudicio sacre Sedis & Catholicæ Religionis:

pro

NUNCII PONTIFICII.

950

pro qua, uti teneor, ita per Dei gratiam promptum me de-
claro & exhibeo, ad vitam & sanguinem profundendum.

Ad quorum omnium & singulorum ampliorem diutur-
nioremque notitiam atque evidentiam, apud absentes quo-
que & posteros adstruendam, Testimonium hoc patens ac
publicum extare volui, manu mea subscriptum, & majore meo
sigillo munitum.

Datum Monasterii Westphalorum die 26 Octobr.
1648.

*Fabius, Episcopus Neritonensis
Nuncius Apostolicus.*

L. S.

Henricus Merinus
Abbreviator.

Bbb 3

HER-